

7 anbefalinger om Uddannelse for Bæredygtig Udvikling

– til regeringen, Folketinget og andre beslutningstagere, om initiativer i den sidste halvdel af FN-tiåret

Baggrund:

Disse anbefalinger for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU) er udviklet og formidlet af **92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling**. Anledningen er, at FN-tiåret for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (2005-2014) i 2010 er halvvejs. Tiåret blev vedtaget som en udløber af FN Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg i 2002. Erfaringerne viste dengang, at arbejdet med en bæredygtig udvikling ikke kan lykkes uden en kraftig intensivering af uddannelse for bæredygtig udvikling. En indsats hvor handlingskompetencer er vigtige, og der derfor lægges vægt på samspejlet mellem teoretiske kundskaber, praktiske færdigheder og værdiprioriteringer og holdninger. Uden en sådan indsats kan vi ikke nå frem til en bæredygtig udvikling, hvor kommende generationer har samme muligheder som os.

FN-tiåret blev besluttet i 2002, ved FN's generalforsamling, og indeholder, ud over et bredt spekter af aktiviteter i forskellige lande og på forskellige niveauer, også konkrete aktiviteter, som hvert deltagende land skal gennemføre.

Danmark har tilsluttet sig tiåret, bl.a. via UNECEs (FN's økonomiske kommission for Europa) strategi for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling, der blev vedtaget ved høj-niveau mødet i Vilnius mellem uddannelses- og miljøministre den 23. marts 2005. Regeringen fremlagde i slutningen af 2008 en dansk strategi for tiåret, men ellers har det indtil nu været meget begrænset med konkrete initiativer i Danmark i forbindelse med tiåret.

92-gruppen mener, at der er behov for en alvorlig opprioritering af den danske indsats i forbindelse med tiåret, og har i den forbindelse udarbejdet følgende anbefalinger til den danske regering, Folketinget og andre beslutningstagere.

1. En national handlingsplan skal lanceres nu! (HOLD LØFTER)

UBU skal tages alvorligt og de vedtagne mål må udbygges og konkretiseres i en implementerings- og handlingsplan. I den forbindelse bør indsatsen gøres bredere og mere ambitiøs end den nuværende strategi fra 2008 lægger op til. Der skal skabes en politisk forankring, vilje, interesse og debat om UBU.

2. Staten skal gå foran! (VISE AT DET ER ALVOR)

Staten må gå foran med bæredygtig udvikling. Alle offentlige institutioner, uddannelser og virksomheder har brug for handlingsplaner og en styrket handlingskompetence for bæredygtig udvikling. Uddannelse for Bæredygtig Udvikling er en nødvendig forudsætning for dette.

Lokale og nationale kompetencemiljøer skal styrkes og brugen af dem integreres i handlingsplanerne for offentlige virksomheder.* Undervisningen omfatter bæredygtighed i teori og praksis, og institutionernes drift er en del af dette.

3. Bæredygtig udvikling er god økonomi – sæt penge af! (LANGSIGTET INVESTERING)

De kommende årtier skal Danmark leve af at være førende på bæredygtig udvikling. En sådan satsning kræver viden og forståelse. Investering i UBU er derfor nødvendig. I dag er der sat meget få penge af. Der må derfor prioriteres større midler til den samlede UBU indsats i Danmark, bl.a. i forbindelse med den nævnte nationale handlingsplan. Herunder bør der etableres en udviklingsfond, som kan fordele større midler til den samlede UBU indsats i Danmark, og styrke udvikling af uddannelserne. Dette bør ske i samarbejde med erhvervslivet, der må indtænke UBU i al innovation og efteruddannelse.

4. Et folkeoplysningsprogram for bæredygtig udvikling! (OPLYSNING OG DELTAGELSE)

En levende folkeoplysning er forudsætningen for et Danmark, der kan reagere på de globale udfordringer. Der skal via en bred folkeoplysende indsats skabes grundlag for en mere bæredygtig udvikling i Danmark. Handlingsplanen må indeholde et sådant folkeoplysningsprogram.

5. UBU-uddannelse for alle – på hele kloden! (GLOBALT PERSPEKTIV)

Bæredygtig udvikling er global og forudsætter global forståelse. Erfaring fra, og samarbejde mellem, Syd og Nord må derfor inddrages. Uddannelse for Bæredygtig Udvikling skal styrkes i det danske bistandssamarbejde og erfaringerne fra den danske udviklingsindsats skal anvendes i UBU-arbejdet i Danmark.

6. Styrk det nordiske samarbejde! (SAMARBEJDE)

De nordiske lande har forskellige styrker og svagheder, det øger mulighederne for at lære af hinandens resultater. Styrk erfaringsudvekslingen og udfordre hinanden på mål og ambitioner. Som region kan vi nå langt på bæredygtighedsområdet, hvis vi udnytter vore naturlige fortrin og bygger videre på den nordiske folkeoplysnings- og uddannelsestradition.

7. FN-tiåret er en start! (VEDVARENDE INDSATS)

FN har igangsat tiåret for UBU for at fremme en omstilling, som vil vare mange tiår frem. Indsatsen skal derfor fortsætte ud over tiåret, og tiåret skal også bruges til at samle nye erfaringer og viden om, hvordan man uddanner til bæredygtig udvikling og handling. Regeringen må bidrage til, at de forskellige aktører og institutioner definerer deres ambitioner og mål, og der skal etableres de nødvendige netværk, så erfaringer kan udveksles og deles. De nye kompetencecentre, som etableres på lokalt og nationalt niveau vil være et vigtigt bidrag til at føre arbejdet videre ved tiårets afslutning.

* Regeringen har etableret et regionalt fagligt netværk og videnscenter i Danmark, RCE Denmark (The Danish Regional Centre of Expertise on Education for Sustainable Development), der er ved at blive godkendt som et af ca. 75 centre FN har godkendt verden over. Her har man startet arbejdet med at etablere mødepladser og stimulere udviklingsprocesser i mellem den store bredde af pædagogiske institutioner, oplæringscentre og folkeoplysnings tiltag som arbejder med Uddannelse for Bæredygtig Udvikling i Danmark.